

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2014/0114 van 4 februari 2014
in de zaak 1011/0193/A/8/0440

In zake: de heer [REDACTED], wonende te [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Laurens STORMS
kantoor houdende te 3110 Rotselaar, Echostraat 8

verzoekende partij

tegen:

de deputatie van de provincieraad van **VLAAMS-BRABANT**

vertegenwoordigd door:
mevrouw [REDACTED]

verwerende partij

Tussenkomende partij: het college van burgemeester en schepenen van de **gemeente BOUTERSEM**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Bert BEELEN
kantoor houdende te 3000 Leuven, Justius Lipsiusstraat 24
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 3 november 2011, strekt tot de vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant van 7 oktober 2010.

De deputatie heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Boutersem van 11 mei 2010 ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De deputatie heeft aan de verzoekende partij een stedenbouwkundige vergunning geweigerd voor het plaatsen van zonnepanelen.

De bestreden beslissing heeft betrekking op een perceel gelegen te [REDACTED] en met als kadastrale omschrijving [REDACTED].

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomen- de partij heeft geen schriftelijke uiteenzetting ingediend

De behandeling van de vordering die initieel werd toegewezen aan de tweede kamer, werd op 29 november 2013 toegewezen aan de achtste kamer.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 7 januari 2014, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Pieter Jan VERVOORT heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Laurens STORMS die verschijnt voor de verzoekende partij, mevrouw ■■■■■ die verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Anouk JANSSENS die loco advocaat Bert BEELEN verschijnt voor de tussenkomen- de partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Boutersem verzoekt met een aangetekende brief van 8 april 2011 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de tweede kamer heeft met een beschikking van 29 april 2011 vastgesteld dat er redenen zijn om het verzoek in te willigen en dat de verzoekende partij tot tussenkomst beschouwd kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO.

Er bestaan geen redenen om hierover ten gronde anders te oordelen.

IV. FEITEN

Op 25 januari 2010 (datum van het ontvangstbewijs) dient de verzoekende partij bij de tussenkomen- de partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“voor het plaatsen van zonnepanelen”*.

Het betreft een regularisatieaanvraag. De verzoekende partij heeft de zonnepanelen geplaatst zonder te beschikken over een voorafgaande vergunning, naar eigen zeggen nadat de bevoegde diensten van de gemeente Boutersem haar hadden bevestigd dat er hiervoor geen stedenbouwkundige vergunning vereist is. Op 18 januari 2010 werd een proces-verbaal opgesteld door het Agentschap Inspectie RWO voor het plaatsen van zonnepanelen zonder voorafgaande schriftelijke vergunning en zonder voorafgaande machtiging van de administratie Onroerend Erfgoed.

Het perceel is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 24 maart 1978 vastgestelde gewestplan 'Tienen-Landen', gelegen in landelijk woongebied.

Het perceel is niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Het goed is gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht "Dorpskern van Neervelp", beschermd bij ministerieel besluit van 13 november 2002 omwille van de historische waarde.

Het goed is gelegen tussen twee beschermde monumenten en binnen het gezichtsveld ervan, met name de hoeve "De Hertogh" en de "Sint-Remigiuskkerk en kerkhofmuur", beschermd bij ministerieel besluit van 13 november 2002.

Het goed is eveneens gelegen in de nabijheid van het als monument beschermde pand "Hoeve Noë", beschermd bij ministerieel besluit van 13 november 2002.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Vlaams-Brabant brengt op 3 februari 2010 een ongunstig advies uit. Hierin wordt o.a. het volgende overwogen:

" ...

Ruimte en Erfgoed formuleert volgende opmerkingen betreffende het voorgelegde project in het kader van de adviesverlening "stedenbouwkundige aanvraag" uitgaande van hoger aangehaalde erfgoedwaarden:

- 1. Het dorpsgezicht van het landelijke Neervelp wordt gekarakteriseerd door een hoge mate aan authenticiteit van de goed bewaarde landelijke kern waarvan de structuur vanouds wordt bepaald door enerzijds de haaks op elkaar ingeplante hoofdstraten [] – [] met op de hoogte ingeplante Sint-Remigiuskkerk en anderzijds de Velp en haar zijtak die de hovingen van de woningen langs de [] begrenst.*
- 2. Typerend voor het dorpsgezicht is de sterke concentratie van overwegend eind 19de eeuwse, kwaliteitsvolle landelijke bebouwing van het langgeveltype, met daarnaast voormalig gemeentehuis en dorpschool en enkele grotere hoevecomplexen.*
- 3. Voor de 18de eeuwse hoeve Noë en hoeve de Hertogh uit 1838, de twee meest representatieve en gaaf bewaarde vierkantshoeves is een bescherming als monument doorgevoerd. Een derde monument vormt de Sint-Remigiuskkerk uit 1747 als voorbeeld van vroeg classicistische plattelandskerk met laat-barok reminiscenties.*
- 4. De afbakening van het beschermde dorpsgezicht omvat de historische kernbebouwing. Binnen deze perimeter bevindt zich ook de historisch-typologisch minder interessante panden. Beide zones vormen echter de directe visuele omgeving van de voorgestelde monumenten en dienen geïnterpreteerd als "bewaarzzone".*
- 5. Algemeen wordt gesteld dat zonnepanelen niet kunnen worden toegestaan bij beschermde monumenten. Hierbij worden zowel het gebouw als de bijhorende beschermde onbebouwde ruimte (tuin, park, binnenplein, erf, ...) beschouwd. Bijkomend wordt gesteld dat zonnepanelen niet zichtbaar mogen zijn vanuit het openbaar domein en dat zonnepanelen niet zichtbaar mogen zijn vanuit de bij het monument beschermde waardevolle onbebouwde ruimte (tuin, park, binnenplein, erf, ...).*
- 6. Zonnepanelen mogen monumenten op geen enkele manier ontsieren, beschadigen of vernielen en mogen geen afbreuk doen aan de waarden die aan de basis liggen van de bescherming.*

7. De zonnepanelen uit voorliggende aanvraag zijn gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht "Dorpskern van Neervelp".
8. De zonnepanelen uit voorliggende aanvraag zijn gelegen in het onmiddellijke gezichtsveld van de als monument beschermde Sint-Remigiuskkerk en van de als monument beschermde "Hoeve De Hertogh".
9. De zonnepanelen uit voorliggende aanvraag zijn zichtbaar vanaf het openbaar domein.

ADVIES

Overwegende de boven vermelde argumenten wordt de aanvraag **ongunstig** geadviseerd.

Overeenkomstig artikel 4.3.3 uit de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening is voorliggende aanvraag **strijdig** met de hoger aangehaalde direct werkende normen uit het beleidsveld Onroerend Erfgoed.

...

De tussenkomende partij weigert op 11 mei 2010 een stedenbouwkundige vergunning aan de verzoekende partij. Het college motiveert zijn beslissing als volgt:

" ...

Gelet op het ongunstig advies van Ruimte en Erfgoed is het voorgestelde project niet aanvaardbaar.

..."

De verzoekende partij tekent tegen deze beslissing op 17 mei 2010 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De Expertencommissie onroerend erfgoed heeft op 16 september 2010 volgend negatief advies verstrekt:

" ...

De Commissie stelt aan de hand van de foto's en de plannen vast dat het gebouw in kwestie zich effectief in het centrum van het dorpsgezicht bevindt, en gelegen is tussen twee beschermde monumenten, met name de hoeve van "De Hertogh" en de Sint-Remigiuskkerk. De zonnepanelen die het voorwerp van de discussie uitmaken, zijn duidelijk waarneembaar vanaf de openbare weg en schaden als dusdanig het zicht op de waardevolle omgeving en de twee beschermde monumenten. De zonnepanelen zijn aldus een visuele verstoring van het beschermd dorpsgezicht en de monumenten.

De commissie verstrekt derhalve een negatief advies aangaande de voorliggende vergunningsaanvraag.

De commissie wijst de deputatie erop dat zij ingevolge artikel 11, §4, tweede lid van het hoger genoemd decreet, slechts een beslissing kan nemen over de toekenning of de weigering van de schriftelijke vergunning in zoverre zij het advies van de commissie overneemt.

De commissie verzoekt de bestendige deputatie om haar een afschrift te bezorgen van haar beslissing.

..."

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 27 september 2010 om dit beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren op grond van de volgende beoordeling:

“ ...

De aanvraag komt niet in aanmerking voor vergunning, om volgende redenen:

- *de Expertencommissie Onroerend Erfgoed heeft een bindend ongunstig advies uitgebracht.*

...”

Na de hoorzitting van 17 augustus 2010 beslist de verwerende partij op 7 oktober 2010 om het beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te weigeren. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

1. Volgens het gewestplan Tienen-Landen is het goed gelegen in een landelijk woongebied. Artikelen 5 en 6 van het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen zijn van kracht.

artikel 6:

"De woongebieden met een landelijk karakter zijn bestemd voor woningbouw in het algemeen en tevens voor landbouwbedrijven."

artikel 5:

"De woongebieden zijn bestemd voor wonen, alsmede voor handel, dienstverlening, ambacht en kleinbedrijf voor zover deze taken van bedrijf om redenen van goede ruimtelijke ordening niet in een daartoe gewezen gebied moeten worden afgezonderd, voor groene ruimten, voor sociaal-culturele inrichtingen, voor openbare nutsvoorzieningen, voor toeristische voorzieningen, voor agrarische bedrijven. Deze bedrijven, voorzieningen en inrichtingen mogen echter maar worden toegestaan voor zover ze verenigbaar zijn met de onmiddellijke omgeving."

Het goed is niet gelegen binnen de grenzen van een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg en maakt geen deel uit van een behoorlijk vergunde en niet vervallen verkaveling.

2. De aanvraag is niet gelegen binnen een overstromingsgevoelige zone. De aanvraag voorziet niet in een toename van de bebouwde oppervlakte en houdt dus geen vermindering in van de infiltratiecapaciteit van de bodem. Er dienen geen bijzondere maatregelen te worden vooropgesteld. In deze omstandigheden kan in alle redelijkheid verwacht worden dat er geen schadelijk effect wordt veroorzaakt in de plaatselijke waterhuishouding, noch dat dit mag verwacht worden ten aanzien van het eigendom in aanvraag.

3. Het goed is gelegen binnen het beschermd dorpsgezicht: "Dorpskern van Neervelp", zoals bepaald in het Ministerieel Besluit van 13 november 2002. De Expertencommissie heeft een verplichtend advies uitgebracht dat ongunstig is. Dit advies is bindend zodat de aanvraag geen juridische basis kent voor vergunning.

4. Evenwel behoudt de deputatie haar eigen appreciatierecht aangaande de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening en de inpasbaarheid van het gevraagde in zijn onmiddellijke omgeving.

Art. 3 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van: "de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit(en) van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009 en 4 december 2009", stelt dat: "De volgende werken en werkzaamheden betreffende monumenten zijn verboden behoudens het verkrijgen van een schriftelijke vergunning:

1° de vervanging van dakbedekking, geheel of gedeeltelijk, door andere materialen of met een ander uitzicht dan de aanwezige

12° het zichtbaar aanbrengen van leidingen of apparaturen voor nutsvoorzieningen;"

Dit artikel is enkel van toepassing op een monument, en niet op gebouwen die, hoewel deel uitmakend van een beschermd dorpsgezicht, zelf geen monument zijn.

Artikel 11 van het decreet van 3 maart 1976 tot "Bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten" stelt dat: "De eigenaars en vruchtgebruikers van een beschermd monument of van een in een beschermd stad- of dorpsgezicht gelegen onroerend goed, zijn ertoe gehouden, door de nodige instandhoudings- en onderhoudswerken, het in goede staat te behouden en niet te ontsieren, te beschadigen of te vernielen."

Of het gevraagde, de zonnepanelen, het onroerend goed gelegen in een beschermd dorpsgezicht ontsiert, is een zuivere appreciatievraag. Op welke manier het ontsieren van een onroerend goed in een beschermd dorpsgezicht en het schaden van een in de buurt gelegen monument zich tot elkaar verhouden, wordt niet omschreven in het betreffende artikel.

De zonnepanelen, zichtbaar vanaf de openbare weg, ontsieren het woonhuis niet en schaden evenmin de in de omgeving gelegen monumenten. Het betreft een recente, en weliswaar nog niet ingeburgerde maar wel maatschappelijk aanvaarde technische ingreep aan en bij een woning, ter verbetering van het wooncomfort en ten behoeve van een duurzame toekomstige ontwikkeling van de gehele maatschappij. Bouwtechnische elementen werden door de eeuwen heen aan het geveloppervlak veruitwendigd. De indertijd niet als gangbaar aanvaarde ingrepen worden nu veelal ervaren als een essentieel en historisch kenmerkend onderdeel van vele waardevolle panden en monumenten. Daarbij zou dan geen enkel hedendaags belangrijk ecologisch ontworpen gebouw in de toekomst kunnen toegevoegd worden aan de lijst van monumenten. Architectuur is altijd een afspiegeling van wat er in de maatschappij leeft.

Een ander element heeft specifiek betrekking op de omgeving van het woonhuis binnen de dorpskern van Neervelp. Rond de kerk, en in het rechtstreekse zicht van dit monument, werd de inrichting van het openbaar domein ten eerste bepaald door vooral technische bijkomstigheden en ten tweede aan zijn lot overgelaten. Groene en witte glasbakken, verwaarloosde infoborden, notariële aanplakborden, metalen hekken, een chaos aan verkeersborden een deels vernielde ommuring, elektriciteitskabels, betonnen verlichtingspalen, etc. bepalen het eigenlijke dorpsbeeld. De stoep is verouderd, vertoont verzakkingen en wordt overmeesterd door onkruid.

De panelen hebben een bescheiden oppervlakte en worden aangebracht op een goed onderhouden woning. Het donkerblauwe vlak ligt net boven de oranje dakpannen. Binnen de Vlaamse bouwstijlen komen vele woningen voor met roodoranje stenen en donkerblauwe, of antracietkleurige pannen. Hier wordt de tweekleurencombinatie binnen eenzelfde dakvlak gerealiseerd. De kleurenmix is aanvaardbaar binnen het project. Verder worden de zonnepanelen niet in relatie gebracht met beide omliggende monumenten. Ze kunnen wel vanaf bepaalde plaatsen binnen eenzelfde gezichtveld

waargenomen worden maar hebben geen ruimtelijke band. Ze onderscheiden zich voldoende van elkaar. De zonnepanelen wijzigen het sterke visuele beeld van de monumenten niet.

Een ander element heeft specifiek betrekking op de omgeving van het woonhuis binnen de dorpskern van Neervelp. Rond de kerk, en in het rechtstreekse zicht van dit monument, werd de inrichting van het openbaar domein ten eerste bepaald door vooral technische bijkomstigheden en ten tweede aan zijn lot overgelaten. Groene en witte glasbakken, verwaarloosde infoborden, notariële aanplakborden, metalen hekken, een chaos aan verkeersborden een deels vernielde ommuring, elektriciteitskabels, betonnen verlichtingspalen, etc. bepalen het eigenlijke dorpsbeeld. De stoep is verouderd, vertoont verzakkingen en wordt overmeesterd door onkruid.

De panelen hebben een bescheiden oppervlakte en worden aangebracht op een goed onderhouden woning. Het donkerblauwe vlak ligt net boven de oranje dakpannen. Binnen de Vlaamse bouwstijlen komen vele woningen voor met roodoranje stenen en donkerblauwe, of antracietkleurige pannen. Hier wordt de tweekleurencombinatie binnen eenzelfde dakvlak gerealiseerd. De kleurenmix is aanvaardbaar binnen het project. Verder worden de zonnepanelen niet in relatie gebracht met beide omliggende monumenten. Ze kunnen wel vanaf bepaalde plaatsen binnen eenzelfde gezichtsveld waargenomen worden maar hebben geen ruimtelijke band. Ze onderscheiden zich voldoende van elkaar. De zonnepanelen wijzigen het sterke visuele beeld van de monumenten niet.

Het oprichten van zonnepanelen op het dak van een woning, gelegen binnen de dorpskern van Neervelp, brengt de goede ruimtelijke ordening en de toekomstige ontwikkeling van het gebied niet in het gedrang en is geen visueel storend element.

Gelet op het bindende negatieve advies, is de ruimtelijke integratie en de goede plaatselijke ordening slechts een beoordelingselement van ondergeschikt belang. Zij kan de aanvraag niet verantwoorden.

De overwegingen in acht genomen komt de aanvraag niet in aanmerking voor vergunning, om volgende reden:

- de Expertencommissie Onroerend Erfgoed heeft een bindend ongunstig advies uitgebracht.*
- ...*

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

De bestreden beslissing van de deputatie werd aan de verzoekende partij betekend met een aangetekend schrijven van 14 oktober 2010.

Het beroep werd ingesteld met een aangetekend schrijven van 3 november 2011, en is bijgevolg tijdig ingesteld.

Met een aangetekend schrijven van de griffie van 10 januari 2011 werd aan de verzoekende partij de mogelijkheid geboden om het verzoekschrift, dat niet voldoet aan de in artikel 4.8.16, §3 VCRO vermelde vormvereisten, te regulariseren.

Met een aangetekend schrijven van 20 januari 2011 heeft de verzoekende partij het vervulde verzoekschrift ingediend.

De verzoeker die zijn verzoekschrift tijdig regulariseert, wordt geacht het te hebben ingediend op de datum van de eerste verzending ervan.

Het beroep van verzoekende partij is tijdig ingesteld.

B. Ontvankelijkheid wat betreft de bevoegdheid van de Raad en het voorwerp van het beroep

De verzoekende partij vordert de vernietiging van de bestreden beslissing van de deputatie van 7 oktober 2010.

Zij vordert tevens om voor recht te horen zeggen “dat de aanvraag van verzoekende partij in aanmerking komt voor machtiging en/of vergunning” en vraagt om de beslissing van de Raad “terzake als een machtiging en/of vergunning te laten gelden”.

In de mate dat de verzoekende partij van de Raad vraagt om, na vernietiging van de bestreden beslissing, te zeggen voor recht dat aan haar een machtiging en/of stedenbouwkundige vergunning wordt verleend, moet worden vastgesteld dat de Raad hiertoe niet bevoegd is.

De Raad heeft immers als administratief rechtscollege enkel een vernietigingsbevoegdheid waarbij hij in eerste instantie een legaliteitstoets zal uitvoeren en zich niet in de plaats mag stellen van de verwerende partij om tot een beoordeling van de aanvraag over te gaan. Ook de aan de Raad toegekende marginale toetsing van de kennelijke onredelijkheid of onzorgvuldigheid van de genomen beslissing verleent aan de Raad niet de bevoegdheid om aan de verwerende partij een injunctie te geven om een positieve beslissing te nemen.

Het voorwerp van het annulatieberoep dient dan ook te worden beperkt tot de vordering om de bestreden beslissing te vernietigen, en is niet ontvankelijk voor wat betreft het meer gevorderde.

C. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

De verzoekende partij is de aanvrager van de vergunning, en beschikt overeenkomstig artikel 4.8.16, §1, 1° VCRO bijgevolg over de vereiste hoedanigheid en het vereiste belang om de vernietiging te vorderen van de bestreden beslissing waarmee haar een stedenbouwkundige vergunning wordt geweigerd.

Een verzoekende partij moet gedurende de ganse procedure blijf geven van een voortdurend en ononderbroken belang.

Het onderzoek naar de ontvankelijkheid van een vordering, en meer in het bijzonder wat betreft het actuele belang van de verzoekende partij, raakt aan de openbare orde en behoort ambtshalve door de Raad te worden onderzocht.

Ingeval het voorwerp van de aanvraag thans zou vrijgesteld zijn van enige stedenbouwkundige vergunningsplicht, zou de Raad moeten vaststellen dat de verzoekende partij niet langer doet

blijken van het rechtens vereiste actuele belang bij haar vordering. In dat geval zou de gevorderde vernietiging aan de verzoekende partij het door haar beoogde voordeel niet meer kunnen verschaffen. Na een eventuele vernietiging zou de verwerende partij immers niet anders meer kunnen doen dan vaststellen dat de aanvraag is vrijgesteld van vergunningsplicht.

Op het ogenblik van de indiening van de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning en de beoordeling van de aanvraag in graad van beroep door de verwerende partij, was de plaatsing van zonnepanelen op het goed in kwestie gelegen binnen een beschermd dorpsgezicht onderworpen aan een stedenbouwkundige vergunning.

Zoals vastgesteld in het proces-verbaal van vaststelling van 18 januari 2010 geldt er volgens artikel 3, 5°, punt a) van het destijds toepasselijke besluit van de Vlaamse regering van 14 april 2000 geen vrijstelling van stedenbouwkundige vergunning voor het plaatsen van zonnepanelen wanneer het gebouwen betreft in een beschermd dorpsgezicht.

Volgens artikel 3, 5°, a) van het besluit van de Vlaamse regering van 14 april 2000, vervangen bij het besluit van de Vlaamse regering van 1 september 2006 en het besluit van 5 september 2008, was een stedenbouwkundige vergunning onder bepaalde voorwaarden met name niet vereist voor het plaatsen van fotovoltaïsche zonnepanelen en/of zonneboilers geïntegreerd in het hellend dakvlak, "behalve op beschermde of voorlopig beschermde monumenten, op gebouwen in voorlopig of definitief beschermde landschappen, op gebouwen gelegen in voorlopig of definitief aangeduide ankerplaatsen en erfgoedlandschappen, op gebouwen gelegen in beschermde of voorlopig beschermde stads- en dorpsgezichten, op gebouwen in voorlopig of definitief beschermde archeologische monumenten of zones en op gebouwen opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed, bedoeld in artikel 3, tweede lid, van het Besluit van de Vlaamse regering van 14 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed".

Artikel 11, §4 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, zoals gewijzigd bij decreet van 27 maart 2009, luidt onder meer als volgt:

Art. 11. § 1. *De eigenaars en vruchtgebruikers van een beschermd monument of van een in een beschermd stads- of dorpsgezicht gelegen onroerend goed, zijn ertoe gehouden, door de nodige instandhoudings- en onderhoudswerken, het in goede staat te behouden en het niet te ontsieren, te beschadigen of te vernielen.*

§ 2. (...)

§ 3. (...)

§ 4. *Werken kunnen niet worden aangevat zonder voorafgaande machtiging.*

Indien voor de werken betreffende beschermde monumenten geen stedenbouwkundige vergunning vereist is, wordt de machtiging verleend door het agentschap.

Werken betreffende niet als monument beschermde constructies binnen een beschermd stads- of dorpsgezicht waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning vereist is, worden gemeld aan het college van burgemeester en schepenen. Deze melding wordt in voorkomend geval geïntegreerd in de stedenbouwkundige melding, vermeld in artikelen 94 en 96, § 1, eerste lid, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. De werken mogen worden aangevat vanaf de twintigste dag na de datum van de melding, behoudens indien het college van burgemeester en schepenen

aan de aanmelder voordien een schrijven betekent waarin geoordeeld wordt dat de aangemelde werken van aard zijn om de wezenlijke eigenschappen van het beschermde geheel te verstoren. In dat geval kunnen de werken slechts worden aangevat nadat het agentschap zijn machtiging heeft verleend. De melding en het eventuele schrijven van het college van burgemeester en schepenen geschieden per beveiligde zending, te weten een aangetekend schrijven, een afgifte tegen ontvangstbewijs of enige andere door de Vlaamse Regering toegelaten betekeningwijze waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld.

Indien voor de werken betreffende beschermde monumenten of niet als monument beschermde constructies binnen een beschermd stads- of dorpsgezicht een stedenbouwkundige vergunning vereist is, wordt de machtiging verleend in de stedenbouwkundige vergunning. Het advies van het agentschap aan het vergunningverlenende bestuursorgaan vermeldt in dat geval op bindende wijze of dat bestuursorgaan de machtiging al dan niet mag verlenen.

De Vlaamse Regering wijst de werken aan die onder de toepassing van deze paragraaf vallen. Zij bepaalt de inwerkingtreding van de meldingsprocedure, vermeld in het derde lid. Tot die inwerkingtredingsdatum wordt voor de werken, vermeld in het derde lid, rechtstreeks een machtiging bij het agentschap aangevraagd. De Vlaamse Regering kan nadere formele regelen bepalen voor de toepassing van de meldingsprocedure, vermeld in het derde lid.

§ 4/1. *Indien het agentschap de aanvraag voor een machtiging voor machtigingsplichtige werken waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning vereist is, afwijst, dan kan de aanvrager een georganiseerd administratief beroep instellen bij de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering wint over het beroepschrift het advies in van een door haar samengestelde expertencommissie, die bestaat uit één vaste voorzitter-jurist, twee vaste experts op het vlak van het onroerend erfgoed en twee commissieleden die worden aangewezen in functie van de aard van het betrokken onroerend erfgoed en/of de aard van de betrokken werken. De hoedanigheid van commissielid is onverenigbaar met het lidmaatschap van een wetgevende vergadering, een provincieraad, een gemeenteraad, een districtsraad of een raad van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn. De Vlaamse Regering neemt op grond van het advies van de expertencommissie een beslissing over het beroepschrift. Zij onderzoekt de zaak in haar volledigheid en besluit tot de toekenning of tot de weigering van de machtiging. De Vlaamse Regering regelt de inwerkingtreding van de procedure, vermeld in deze paragraaf. Zij neemt alle besluiten die nodig zijn voor de operationalisering ervan.*

§ 4/2. *Indien de deputatie zich dient uit te spreken over een administratief beroep tegen een beslissing houdende de toekenning of de weigering van een stedenbouwkundige vergunning, dan wint zij het advies in van de expertencommissie, vermeld in § 4/1, tweede lid, indien het beroepschrift middelen opwerpt tegen het advies van het agentschap, vermeld in § 4, vierde lid. De deputatie kan in haar beroepsbeslissing een beslissing nemen over de toekenning of de weigering van de machtiging, in zoverre zij op dat punt het advies van de expertencommissie overneemt. De proceduretermijnen die door het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening worden bepaald voor de behandeling van beroepsdossiers door de deputatie, worden geschorst vanaf de betekening van de adviesvraag aan de expertencommissie tot en met de betekening van het advies van de expertencommissie aan de deputatie. De Vlaamse Regering regelt de inwerkingtreding van de procedure, vermeld in deze paragraaf. Zij neemt alle besluiten die nodig zijn voor de operationalisering ervan.*

§ 4/3. De Raad voor vergunningsbetwistingen kan bij het behandelen van jurisdictionele beroepen over beslissingen houdende de toekenning of de weigering van een stedenbouwkundige vergunning het niet-bindend advies inwinnen van de expertencommissie, vermeld in § 4/1, tweede lid, in zoverre het verzoekschrift middelen opwerpt inzake de toekenning of de weigering van een machtiging.

Hieruit volgt dat, indien voor werken betreffende beschermde monumenten of niet als monument beschermde constructies binnen een beschermd stads- of dorpsgezicht een stedenbouwkundige vergunning vereist is, de machtiging bedoeld in artikel 11, §4 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten wordt verleend in de stedenbouwkundige vergunning. Het advies van het bevoegde agentschap aan het vergunningverlenende bestuursorgaan vermeldt in dat geval op bindende wijze of dat bestuursorgaan de machtiging al dan niet mag verlenen. Verder volgt hieruit dat de deputatie, wanneer deze zich dient uit te spreken over een administratief beroep tegen een beslissing houdende toekenning of weigering van een stedenbouwkundige vergunning, het advies moet inwinnen van de Expertенcommissie Onroerend Erfgoed indien het beroepschrift middelen opwerpt tegen het advies van het agentschap. De deputatie kan in haar beroepsbeslissing een beslissing nemen over de toekenning of de weigering van de machtiging, in zoverre zij op het dat punt het advies van de Expertенcommissie overneemt.

Indien voor de werken aan betreffende beschermde monumenten geen stedenbouwkundige vergunning vereist is, wordt de machtiging verleend door het agentschap.

Indien het gaat om werken betreffende niet als monument beschermde constructies binnen een beschermd stads- of dorpsgezicht waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning vereist is, dienen deze volgens artikel 11, §4, derde lid van het decreet van 3 maart 1976 te worden gemeld aan het college van burgemeester en schepenen. De werken mogen dan worden aangevat vanaf de twintigste dag na de datum van de melding, behoudens indien het college van burgemeester en schepenen aan de aanmelder voordien een schrijven betekent waarin geoordeeld wordt dat de aangemelde werken van aard zijn om de wezenlijke eigenschappen van het beschermde geheel te verstoren. In dat geval kunnen de werken slechts worden aangevat nadat het agentschap zijn machtiging heeft verleend.

Indien het agentschap de aanvraag voor een machtiging afwijst, kan de aanvrager volgens artikel 11, §4/1 van voornoemd decreet een georganiseerd administratief beroep instellen bij de Vlaamse Regering.

Zoals hoger gesteld, was het plaatsen van zonnepanelen in een beschermd dorpsgezicht volgens de destijds toepasselijke regelgeving niet vrijgesteld van stedenbouwkundige vergunning, hetgeen impliceerde dat de machtiging bedoeld in artikel 11, §4, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten verleend werd in de stedenbouwkundige vergunning.

Volgens artikel 2.1, 3° van het besluit van de Vlaamse regering van 16 juli 2010 tot bepaling van handelingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is, dat in werking is getreden op 1 december 2010, is er evenwel geen stedenbouwkundige vergunning meer vereist voor “zonnepanelen of zonneboilers op een plat dak, tot maximaal 1 meter boven de dakrand, en zonnepanelen of zonneboilers die geïntegreerd zijn in het hellend dakvlak”.

Volgens artikel 1.2 van voornoemd besluit zijn de bepalingen van dit besluit van toepassing “onverminderd andere regelgeving, inzonderheid de regelgeving inzake beschermde

monumenten, beschermde stads- en dorpsgezichten, landschappen en archeologische sites, waarvoor een apart systeem van toelatingen geldt.”

De Raad stelt vast dat de plaatsing van zonnepanelen geïntegreerd in het hellend dakvlak van het onroerend goed in kwestie gelegen binnen een beschermd dorpsgezicht sinds 1 december 2010 vrijgesteld is van stedenbouwkundige vergunning.

Deze werken moeten overeenkomstig artikel 11, §4, derde lid van het decreet van 3 maart 1976 enkel nog worden gemeld aan het college van burgemeester en schepenen. De werken mogen aangevat worden vanaf de twintigste dag na datum van de melding, tenzij het college van burgemeester en schepenen voordien aan de aanmelder per beveiligde zending meedeelt dat zij van oordeel is dat de aangemelde werken van aard zijn om de wezenlijke eigenschappen van het beschermde geheel te verstoren, in welk geval alsnog een machtiging wordt vereist.

Een gebeurlijke machtiging zal evenwel door het bevoegde agentschap moeten worden verleend, en niet door de stedenbouwkundige vergunningverlenende overheid, nu voor de gevraagde werken niet langer een stedenbouwkundige vergunning is vereist.

De Raad moet dan ook vaststellen dat de gevorderde vernietiging aan de verzoekende partij het door haar beoogde voordeel niet meer kan verlenen. Na een eventuele vernietiging zou de verwerende partij niets anders kunnen vaststellen dan dat de aanvraag is vrijgesteld van stedenbouwkundige vergunningsplicht. De omstandigheid dat het hier een regularisatieaanvraag betreft doet hieraan geen afbreuk, aangezien de vergunningverlenende overheid ook ingeval van regularisatie de regelgeving moet toepassen zoals die geldt op het ogenblik van het nemen van haar beslissing. De verzoekende partij kan dan ook geen voordeel meer halen uit de gevorderde vernietiging van de bestreden weigeringsbeslissing.

De vordering dient dan ook bij gebrek aan actueel belang als onontvankelijk te worden afgewezen.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Boutersem is ontvankelijk.
2. Het beroep is onontvankelijk.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 4 februari 2014, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, achtste kamer, samengesteld uit:

Pieter Jan VERVOORT, voorzitter van de achtste kamer,
met bijstand van

Katrien VISSERS, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de achtste kamer,

Katrien VISSERS

Pieter Jan VERVOORT